

ger, spalte 5403, 5985, 10678 og 11229. Denne lovændring byggede på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelseshemmeligheden og anvendelse af agenter.

Det følger af retsplejelovens § 780, stk. 1, at politiet kan foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden ved at

- 1) aflytte telefonsamtaler eller anden tilsvarende telekommunikation (*telefonaflytning*),
- 2) aflytte andre samtaler eller udtalelser ved hjælp af et apparat (*anden aflytning*),
- 3) indhente oplysning om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater der sættes i forbindelse med en bestemt telefon eller andet kommunikationsapparat, selv om indehaveren af dette ikke har meddelt tilladelse hertil (*teleoplysning*),
- 4) indhente oplysning om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater inden for et nærmere angivet område der sættes i forbindelse med andre telefoner eller kommunikationsapparater (*udvidet teleoplysning*),
- 5) tilbageholde, åbne og gøre sig bekendt med indholdet af breve, telegrammer og andre forsendelser (*brevåbning*), og
- 6) standse den videre befordring af forsendelser som nævnt i nr. 5 (*brevstandsning*).

Efter retsplejelovens § 780, stk. 2, kan politiet foretage optagelser eller tage kopier af de samtaler, udtalelser, forsendelser mv., som er nævnt i stk. 1, i samme omfang, som politiet er berettiget til at gøre sig bekendt med indholdet heraf.

De almindelige betingelser for, at politiet kan foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden, er fastsat i retsplejelovens § 781, stk. 1. Det følger af denne bestemmelse, at der kun må foretages indgreb i meddelelseshemmeligheden, hvis

- 1) der er *bestemte grunde* til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser eller foretages forsendelser til eller fra en mistænkt,
- 2) indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen (*indikationskrav*), og
- 3) efterforskningen angår en lovovertrædelse, der kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, en forsættelig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller kapitel 13 eller en overtrædelse af straffelovens §§ 124, stk. 2, 125, 127, stk. 1, 193, stk. 1, 228, 235, 266, 281 eller en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 5, (*kriminalitetskrav*).

Der er ikke fastsat noget krav til mistankens styrke (mistankekrav) i § 781, stk. 1. Om baggrunden herfor anførte Strafferetsplejeudvalget i betænkning

nr. 1023/1984, side 97 f, bl.a., at der i loven bør fastlægges et fælles mistankekrav for alle indgreb i meddelelseshemmeligheden, og at dette bør udformes således, at mistankens styrke ikke nærmere beskrives, men at det blot angives, at der skal foreligge en mistanke. Det forudsættes i betænkningen, at mistanken skal være rimelig og konkret begrundet i de foreliggende oplysninger.

Som en fravigelse af det almindelige kriminalitetskrav kan der i medfør af § 781, stk. 2 og 3, foretages telefonaflytning og teleoplysning i sager om fredskrænkelser omfattet af straffelovens § 263, stk. 2 og 3, samt teleoplysning i sager om gentagne fredskrænkelser omfattet af straffelovens § 265 eller om overtrædelse af straffelovens § 279 a eller 293, stk. 1, begået ved anvendelse af en telekommunikationstjeneste.

Efter § 781, stk. 4, fraviges det almindelige kriminalitetskrav og indikationskrav endvidere ved foretagelse af brevåbning og brevstandsning, hvor der foreligger en særlig bestyrket mistanke om, at der i forsendelsen findes genstande, som bør konfiskeres, eller som ved en forbrudelse er fravendt nogen, som kan kræve dem tilbage.

Endelig følger der af § 781, stk. 5, et skærpet kriminalitetskrav ved anden aflytning (også kaldet rumaflytning) og udvidet teleoplysning, som kun kan foretages, når mistanken vedrører en forbrudelse, der har medført, eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier. Til gengæld kan der foretages udvidet teleoplysning, selv om der ikke foreligger bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser eller foretages forsendelser til eller fra en mistænkt.

I overensstemmelse med den almindelige proportionalitetsgrundsætning må der i medfør af retsplejelovens § 782, stk. 1, ikke foretages et indgreb i meddelelseshemmeligheden, hvis det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Det følger af § 783, stk. 1, at indgreb i meddelelseshemmeligheden sker efter rettens kendelse. I kendelsen anføres de telefonnumre, lokaliteter, adressater eller forsendelser, som indgrebet angår. Endvidere anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Efter § 783, stk. 2, fastsættes der ligeledes i kendelsen det tidsrum, inden for hvilket indgrebet i meddelelseshemmeligheden kan foretages. Dette tidsrum skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger.